

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě, složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jana Vyklického a JUDr. Jaroslava Vlašína, v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalovanému: **Nejvyšší správní soud**, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, v řízení o námitce podjatosti vznesené žalobcem ve věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 30 A 21/2014,

t a k t o :

Soudci senátu 30 A Krajského soudu v Brně JUDr. Petr Polách, Mgr. Milan Procházka, JUDr. Viktor Kučera a JUDr. Jana Kubenová **n e j s o u v y l o u č e n í** z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 30 A 21/2014.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou doručenou Krajskému soudu v Českých Budějovicích dne 31. 1. 2014 napadl žalobce postup Nejvyššího správního soudu při vyřizování žádostí o osvobození od soudních poplatků. V souvislosti s tím se domáhal ochrany před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu (předsedy Nejvyššího správního soudu). Usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 3. 2. 2014, č. j. 10 Na 10/2014 – 2, byla žaloba postoupena Krajskému soudu v Brně.

Prostřednictvím uvedené žaloby vznesl žalobce i námitku podjatosti, v níž uvedl, že „*namítá strannost všech soudců senátu 30 KS v Brně i soudců Nejvyššího správního soudu*“. Podjatost těchto soudců dle žalobce spočívá v tom, že u Krajského soudu v Brně dochází po léta k machinacím s nápadem, neboť všechny správní žaloby jsou předávány senátu 30 A; ani jedna nebyla přidělena jinému senátu. Dalším důvodem k podání námitky podjatosti je dle žalobce skutečnost, že tříčlenný senát 30 A má čtyři soudce. U všech řízení předcházejících věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 30 A 21/2014 činil úkony stále senát 30 A. Ve vztahu k Nejvyššímu správnímu soudu potom uvedl, že se soudci mají vyloučit z projednání i bez návrhu, neboť je Nejvyšší správní soud účastníkem řízení. Zdůraznil přitom právo na nezaujatého soudce.

Na základě uplatněné námitky podjatosti předložil senát 30 A Krajského soudu v Brně věc, v souladu s ustanovením § 8 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), k vyřízení námitky podjatosti Nejvyššímu správnímu soudu.

Soudci senátu 30 A Krajského soudu v Brně, jemuž byla věc v souladu s rozvrhem práce přidělena, JUDr. Petr Polách, Mgr. Milan Procházka, JUDr. Viktor Kučera a JUDr. Jana Kubenová ve vyjádření uvedli, že k věci ani k účastníkům řízení nemají žádný poměr.

Podle § 8 odst. 1 věta první a třetí s. ř. s. *jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*

Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu vyplývá, že nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní vztah soudce k projednávané věci. Při posuzování námitky podjatosti je však třeba nestrannost vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti o nezaujatosti soudce v konkrétním případě. Jak se k této otázce vyjádřil Ústavní soud, vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci má být založeno nikoliv jen na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnosti o nepodjatosti konkrétního soudce; při posuzování této otázky je tedy třeba učinit úvahu, zda – s ohledem na okolnosti případu – lze mít za to, že by soudce podjatý mohl být (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94, N 127/6 SbNU 429). Otázka podjatosti nemůže být ve všech případech postavena zcela najisto, nicméně rozhodovat o této otázce je nutno vždy na základě existujících objektivních skutečností, které k subjektivním pochybnostem o osobě soudce vedou. Platí však, že k vyloučení soudce z projednávání a rozhodnutí věci může v zásadě dojít teprve tehdy, je-li evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebude moci, nebo schopen, nezávisle a nestranně rozhodovat (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01, N 98/23 SbNU 11). Podjatost soudce totiž zcela nepochybně zasahuje do ústavního principu zákonného soudce.

Vždy je nutné pamatovat na to, že institut soudce vychází z premisy nezaujatosti a nestrannosti a jako takový tvoří pilíř demokratické společnosti. Proto vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí věci postupem podle § 8 odst. 1 s. ř. s. lze jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů (blíže k tomu v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 – 16).

Podjatost soudců senátu 30 A Krajského soudu v Brně by v projednávané věci měla dle žalobce spočívat v tom, že u Krajského soudu v Brně dochází k machinacím s nápadem, a proto jsou všechny správní žaloby žalobce projednávány u téhož senátu 30 A, který rozhodoval i ve věcech předcházejících věci, v níž byla vznesena projednávaná námitka podjatosti. Další důvod žalobce spatřuje ve skutečnosti, že tříčlenný senát 30 A má čtyři soudce.

Všichni soudci namítaného senátu ve svých vyjádřeních uvedli, že k věci ani k žalobci nemají ve smyslu § 8 odst. 1 s. ř. s. žádný poměr. Tato tvrzení žalobce svou námitkou podjatosti nikterak nezpochybnil, ani neuvedl, v čem by měla podjatost soudců z důvodu jejich poměru k věci spočívat. Tento důvod tak podjatost uvedených soudců založit nemůže.

K jednotlivým důvodům, které žalobce v námitce podjatosti uvedl, se již Nejvyšší správní soud vyjádřil v nedávném usnesení ze dne 19. 2. 2014, čj. Nao 28/2014 – 23. Konstatoval, že *„dle ustanovení odst. 1 obecné části rozvrhu práce správního úseku Krajského soudu v Brně ve znění platném pro projednávanou věc věci, v nichž je dána totožnost účastníků řízení nebo totožnost napadaného rozhodnutí, přiděluje vedoucí kanceláře témuž senátu. Napadne-li znovu žaloba ve věci, v níž bylo dříve krajským soudem vydáno zrušující rozhodnutí, přidělí vedoucí kanceláře takovou žalobu do toho senátu, v němž bylo takové rozhodnutí vydáno. Rozvrh práce představuje zákonný (§§ 41 – 45 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů [zákon o soudech a soudcích]) prostředek realizace ústavního práva na zákonného soudce dle ustanovení čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Rozvrh práce je veřejný a mimo jiné se v něm stanoví složení jednotlivých senátů a rozdělení jednotlivých věcí,*

pokračování

které mají být u konkrétního soudu projednány a rozhodnuty, do soudních oddělení. Skutečnost, že podané žaloby jsou v souladu s tímto rozvrhem práce přidělovány senátu 30 A Krajského soudu v Brně proto sama o sobě nemůže zakládat podjatost členů tohoto senátu. Nelze též přisvědčit žalobci v tom, že u Krajského soudu v Brně dochází k machinacím s nápadem“. Vzhledem k tomu, že rozvrh práce krajského soudu ve znění platném pro nyní posuzovanou věc obsahuje stejné pravidlo, není důvodu na dříve vyslovených názorech cokoli měnit. Nejvyšší správní soud rovněž ověřil, že jsou napadené žaloby žalobce přidělovány v souladu s transparentním a veřejným rozvrhem práce. V případech, kdy je dána totožnost účastníků řízení nebo totožnost napadeného rozhodnutí, je věc, v souladu s výše citovaným ustanovením rozvrhu práce, přidělena témuž senátu. Uvedené platí i pro případy, v nichž již dříve rozhodl krajský soud, a věc soudu napadla opětovně.

Podjatost uvedených soudců nemůže založit ani námitka, že jsou členy tříčlenného senátu 30 A krajského soudu čtyři soudci. Složení tohoto senátu totiž opět vyplývá z rozvrhu práce krajského soudu. Na uvedenou námitku tak plně dopadají výše uvedené závěry.

Nejvyšší správní soud na základě výše uvedeného neshledal podjatost senátu 30 A Krajského soudu v Brně, konkrétně jeho soudců Mgr. Milana Procházky, JUDr. Petra Polácha, JUDr. Viktora Kučery a JUDr. Jany Kubenové pro rozhodování ve věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 30 A 21/2014. Uvedení soudci proto nejsou z projednávání a rozhodování v této věci vyloučeni.

K námitce podjatosti všech soudců Nejvyššího správního soudu lze nad rámec nutného zdůvodnění uvést, že se evidentně jedná o další žalobcův procesní krok, kterým objektivně zneužívá procesních institutů, sloužících k ochraně práv účastníků řízení, a to bez náležitých věcných důvodů. V nyní projednávané věci žalobce námitku podjatosti všech soudců zcela obecně opírá o skutečnost, že o kasační stížnosti má rozhodovat tentýž soud, vůči kterému směřuje předmětná žaloba. K této problematice se zdejší soud již zásadně vyjádřil v rozsudku ze dne 2. 5. 2013, č. j. 3 As 38/2013 – 24, tak, že je: „(...) vyloučen postup, aby o kasační stížnosti rozhodl jiný orgán, neboť jediným soudem, jenž je oprávněn projednat a rozhodnout kasační stížnost proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, je právě Nejvyšší správní soud (§ 12 odst. 1 s. ř. s.); ostatně, nablíženo logikou takto uplatněné námitky by na Nejvyšším správním soudě nebyl žádný soudce, který by o podjatosti mohl rozhodnout (viz usnesení zdejšího soudu ze dne 1. 7. 2009, č. j. Vol 4/2009 – 13, dostupné na www.nssoud.cz)“. Nejvyšší správní soud se od této argumentace nemá důvod odchýlit, a proto k námitce podjatosti všech soudců Nejvyššího správního soudu dále nepřihlížel.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. května 2014

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu